

russischen Volksausdruck *емола* für Nordlicht und andere Himmelserscheinungen. Ist dieses etwa das दाड प्रतिकृति संज्ञायाम् im gaṇa देवपथादि zu P. 5, 3, 100? Nach H. an. = ग्रहभेद ein best. Planet. — 9) m. eine best. Constellation *ВАНН. ВРН. S. 20, 2. ЛАГНУГ. 10, 6. ВРН. 12, 7, 15.* — 10) m. in Form eines Stabes d. i. Kolonnenweise aufgestellte Truppen, Heersäule *AK. 2, 8, 2, 47. H. 747. H. an. MED. VAI. Vgl. दाडव्यूह.* — 11) eine ununterbrochen fortlaufende Reihe, Zeile; vgl. दाडपात und दाडक 3. — 12) m. der Stock als Symbol der Gewalt und Herrschaft; offene Gewalt, thätlicher Angriff: (राजा) नित्यमुद्यतदाडः स्यात् mit erhobenem Stock d. i. bereit Gewalt anzuwenden, mit seiner Gewalt drohend *M. 7, 102. नित्यमुद्यतदाडस्य कृत्स्नमुद्दिज्ञते जगत् 103. दाडोद्यम Erhebung des Stockes, Anwendung von Gewaltmaassregeln PAṆĀT. I, 421. न्यस्तदाड der seinen Stock niedergelegt hat d. i. Niemand zu nahe tritt, Niemand seine Gewalt fühlen lässt: ये सर्वभूतेषु निवृत्तकामा अमासादा न्यस्तदाडाश्चरन्ति MBh. 13, 4869. R. 3, 6, 21. DA. 1, 26. BAIG. P. 1, 13, 28. शिवाय न्यस्तदाडाय धृतदाडाय 3, 14, 34. अलब्धमिच्छेदाडेन लब्धं रतेद्वेत्तया M. 7, 401. सामन्, दान, भेद und दाड Unterhandlung, Geschenke, Trennung der Bundesgenossen und offene Gewalt, Züchtigung des Feindes sind die 4 Mittel, mit welchen der König seine Feinde besiegt, *AK. 2, 8, 1, 20. H. 736. H. an. M. 7, 107. fgg. JĀG. 1, 345. MBh. in LA. 43, 14. भृदाडः शत्रुषु M. 7, 32. वाग्दाडयोश्च पारुष्ये bei Beleidigungen durch Wort und That 8, 72. पारुष्ये दाडवाचिके 6. पारुष्ये im Gegens. zu वाक्पारुष्ये 278. 301. वाग्दाडञ्च च पारुष्यम् 7, 48. निर्भर्त्सनदाडमोहिता DBAUP. 6, 20. वाग्दाड, मनो, कायं vollständige Herrschaft über Gedanken, Worte und Thaten M. 12, 10. MĀK. P. 41, 22; vgl. त्रिदाडन्. Hierher gehören die von der VAI. a. a. O. gegebenen Bedd. शासनं राज्ञाम्, हिंसां यात्राज्ञां. Die Bedd. 12 und 14 werden nicht von allen Lexicographen unterschieden und spielen auch in der That oft in einander über. — 13) m. Heer (die physische Gewalt in concreto) *TRIK. 3, 3, 113. H. 746. H. an. MED. अमात्ये दाड आयतो दाडे वैनयिकी क्रिया M. 7, 65. 157. RAGH. 17, 62. कोषदाडौ Schatz und Heer M. 9, 294. MBh. 4, 2317 (vgl. 2373). KIR. 2, 12. AK. 2, 8, 1, 20. H. 740.* — 14) m. der Stock als Symbol der richterlichen Gewalt und Strafe; Strafe überh., sowohl körperliche als auch Zurechtweisung und Geldbusse, = दम् *AK. 2, 8, 1, 21. H. 736. H. an. MED. राजप्रेषितो दाडः PĀN. GRH. 3, 15. दाडो दमयतामस्मि BHAG. 10, 38. Lob der Strafe MBh. 12, 425. fgg. सर्वो दाडजितो लोकः M. 7, 22. 23. तस्यार्थे (तस्य = राज्ञः) सर्वभूतानां गोसारं धर्ममात्मजम् । ब्रह्मतेजोमयं दाडमसृजत्पूर्वमीश्वरः ॥ 14. स राजा पुरुषो दाडः स नेता शासिता च सः । चतुर्णामाश्रमाणां च धर्मस्य प्रतिभूः स्मृतः ॥ 17. 18. यत्र श्यामो लोहितान्तो दाडश्चरति पापहा 25. श्यो दाडस्य वरुणः 9, 245. वाग्दाडं प्रथमं कुर्याद्विदाडं तदनन्तरम् । तृतीयं धनदाडं तु बधदाडमतः परम् ॥ 8, 129. JĀG. 1, 366. दश स्थानानि (उपस्थम्, उदरम्, जिह्वा, हस्तौ, पादौ, चक्षुः, नासा, कर्णा, धनम्, देहः) दाडस्य मनुः स्वार्थभुवो ऽब्रवीत् *M. 8, 124. अतीक्ष्णादाड adj. R. 4, 7, 12. यथापराधदाड adj. RAGH. 1, 6. अदाडं दाडेन घ्नन्श्चरन्ति PAṆĀV. Br. 17. 1 in Ind. St. 1, 33. दाडेनैव तमप्योषेत् *M. 9, 273. घातयेद्विद्विर्दाडैः 275. उद्देजनकीर्दाडैश्चिह्नयित्वा 8, 352. तान् शिष्याञ्चैरदाडेन 29. JĀG. 2, 269. प्राणात्तं दाडमर्हति *M. 8, 359. दाडः प्राणात्तिकः 379. दाडं दाडेषु पातयेत् 126. दाडो निपातयन्दाडम्******

*R. 4, 17, 37. न तस्मिन्धारयेद्दाडम् *M. 11, 21. तस्मात्तस्मै मदादाडो धार्यः MBh. 5, 7526. R. 4, 17, 24. 6, 16, 65. BHIG. P. 4, 7, 2. दाडो भृत्येषु प्रमुष्णार्पितः 26, 22. कृतागस्तु — शितादाडं न युञ्जते 21. विज्ञातेदाडेषु दधाति दाडम् MBh. 5, 1075. अविधर्त्यमा दाडं यथावदधकारिषु BHIG. P. 1, 13, 14. यदि न प्रणयिन्नाजा दाडं दाडेषु *M. 7, 20. 31. 8, 238. 277. MBh. 1, 2469. BHIG. P. 4, 7, 13. 5, 20, 16. शारीरं धनसंयुक्तं दाडं धर्म्यं प्रकल्पयेत् *M. 9, 286. 293. 8, 322. 324. तस्य कुर्यान्नृपो दाडं स्वयं षष्ठवर्तिं पणान् 224. 276. 286. कृतदाडः स्वयं राज्ञा RAGH. 13, 53. BHIG. P. 3, 15, 36. VET. 14, 14. 15. राजनिर्धृतदाड *M. 8, 318. (यः पार्थिवः) श्रादते दाडम् 307. ब्रह्मदाडकृतं दाडं भुक्त्वा RĀGĀ-TAN. 4, 655. न दाडं दातुमर्हति *M. 8, 341. 159. 9, 229. दाड्यो दाडं कार्षपणावरम् 8, 274. 287. 383. स शतं प्राप्नुयाद्दाडम् *verfällt in eine Strafe von Hundert 223. 319. माषक, पञ्चमाषिक 298. 330. मध्यम 420. चौरदाडभान् JĀG. 1, 65. शतदाडभान् 2, 237. कार्षापयुतमदाडमारुसफालानि PAṆĀT. I, 421. ततस्तथा सा गुप्तेन दाडेन दाडिता *wurde mit einer geheimen Geldbusse bestraft d. i. wurde gezwungen Geld zu zahlen (damit die Sache nicht weiter erzählt würde) *HIT. 29, 18. करदाडयोः *Abgaben und Geldbussen BHIG. P. 1, 12, 33. — 15) m. die personif. Strafe ist ein Sohn Dharma's von der Krija VP. 53. MĀK. P. 30, 26. = Jama H. an. MED. VAI. = Çiva MBh. 12, 10361. Çiv. — 16) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Sonnengottes MBh. 3, 198. AK. 1, 1, 3, 33. TRIK. 3, 3, 113. H. an. MED. VĀJPI beim Schol. zu H. 103. — 17) m. N. pr. eines Mannes gaṇa शिवादि zu P. 4, 1, 112. gaṇa शौनकादि zu P. 4, 3, 106. eines von Arjuna erschlagenen Fürsten (eines Bruders des Daṇḍadhara), der mit dem Asura Krodhahantar identificirt wird, *MBh. 1, 2681. 544. 6992. 2, 1091. 8, 701. fgg. N. pr. eines Sohnes des Ikshvāku VP. 359. 351, N. 7. — Nach H. an. und MED. noch 18) m. Hochmuth, Dünkel und 19) m. Pferd. — 20) f. श्रा Hedysarum lagopodioides (नागबला) NIGH. Pr. — Vgl. अजदाडो, चर्मदाड, जाल, त्रि, नौका, ब्रह्म, मान, वि.***********

दाडक (von दाड) m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. Siddh. K. 249, a, 1. AK. 3, 6, 4, 33, v. l. दाडक = ऋस्वो दाडः (संज्ञायाम्) P. 5, 3, 78. दाडकं (चतुर्धर्थेषु) gaṇa शृष्यादि zu P. 4, 2, 80. 1) Stock, Stiel u. s. w.: कृत्त्रं कनकदाडकम् *TRIK. 2, 8, 32. लाङ्गलदाडक Deichsel am Pfluge *TRIK. 3, 3, 426. In den folgenden Stellen wohl Fahnenstock (auf einem Wagen): न्यस्तदाडकबन्धुरान् *MBh. 7, 1569. ईषादाडकबन्धुरैः 7, 1731. त्रिवेणुदाडकावृता (नदी) 9, 443. Vgl. त्रि. — 2) eine best. Pflanze (mahr.: धौरतिरकांड) NIGH. P. SUGR. 2, 284, 8. — 3) eine ununterbrochen fortlaufende Reihe, Zeile: तत्र केचिद्दे। श्लोकौ पठति — अन्ये तु दाडकं पठति सो ऽप्युच्यते... Schol. zu ÇĀṆKH. ÇR. 6, 6, 39. 1, 7, 6. 9, 1 u. s. w. — 4) eine Gattung von Metren (von 27 X 4 bis 999 X 4 Silben) *COLEBR. Misc. Ess. II, 164. 130. 140. 144. m. n. SĀRAS. zu AK. ÇKDR. m. pl. Berichte d. k. s. Ges. d. Ww. phil.-hist. Cl. VI, 233. — 5) N. pr. einer Gegend im Dekhan, die zu Rama's Zeiten einen grossen Wald bildete, einer geheiligten Wallfahrtsstätte: येषां कोपाग्निश्चापि दाडके (so ist zu trennen) नोपशान्यति *MBh. 13, 7178. प्रययौ दाडकं वनम् *R. 1, 1, 39. 3, 23, 34. 6, 81, 15. दाडककाण्टकैः (Burn.: par les épines dont les méchants hérissent le monde) *BHIG. P. 9, 11, 19. Auch f. श्रा GĀYĀDH. im ÇKDR. R. GORR. 2, 8, 12. RAGH. 13 in der Unterschr. *VARĀH. BRH. S. 11, 57. वनं दाडकाम् *Manūvra. 65, 11. दाड-*********